

Besluit van [PM] houdende nadere regels over de informatievoorziening aan de Staten-Generaal over aangelegenheden van de Europese Unie (Besluit EU-informatievoorziening Staten-Generaal)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken van [PM], nr. [PM];
Gelet op de artikelen 5, eerste lid, 6, eerste lid, 7, 8 en 11, eerste en tweede lid, van de Wet EU-informatievoorziening Staten-Generaal;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van [PM], nr. [PM]);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Buitenlandse Zaken van [PM], nr. [PM];

Hebben goedgevonden en verstaan:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Begripsbepaling

In dit besluit wordt verstaan onder wet: Wet EU-informatievoorziening Staten-Generaal.

Hoofdstuk 2. EU-informatievoorziening aan de Staten-Generaal

§ 2.1 Beoordeling ontwerp van een wetgevingshandeling

Artikel 2. Inhoud van de beoordeling

1. Onze Minister zendt een beoordeling van een ontwerp van een wetgevingshandeling als bedoeld in artikel 2 van Protocol 1 bij de EU-verdragen aan de Staten-Generaal. De toepassing van dit artikel kan achterwege worden gelaten als Onze Minister, op verzoek van Onze Minister die het aangaat, oordeelt dat het ontwerp geen aanleiding geeft tot het verzenden van een beoordeling, tenzij een van beide Kamers der Staten-Generaal aangeeft dat zij een beoordeling wenst te ontvangen.
2. De beoordeling bevat in ieder geval, voor zover van toepassing:
 - a. een beschrijving van de essentie van het ontwerp;
 - b. de Nederlandse appreciatie van het ontwerp en onderhandelingsinzet;
 - c. een inschatting van het Europese krachtenveld;
 - d. een oordeel over de bevoegdheid van de Europese Unie, bedoeld in de artikelen 4, eerste lid, en 5, eerste en tweede lid, van het VEU, en de artikelen 2 tot en met 6 van het VWEU;
 - e. een oordeel over de subsidiariteit en evenredigheid, bedoeld in artikel 5, eerste en derde respectievelijk vierde lid, van het VEU, van het ontwerp;
 - f. een beschrijving van de gevolgen voor Nederland, waaronder financiële consequenties, gevolgen voor de regeldruk, gevolgen voor de concurrentiekracht en geopolitieke aspecten;
 - g. een beschrijving van de juridische implicaties; en
 - h. een beschrijving van de implicaties voor de uitvoering en handhaving en voor ontwikkelingslanden.
3. Als het tijdpad van het betreffende besluitvormingsproces van de Europese Unie aanleiding geeft tot spoed, bevat de beoordeling in ieder geval, voor zover van toepassing:
 - a. een beschrijving van de essentie van het ontwerp;
 - b. de Nederlandse appreciatie van het ontwerp en onderhandelingsinzet;
 - c. een oordeel over de bevoegdheid van de Europese Unie, bedoeld in de artikelen 4, eerste lid, en 5, eerste en tweede lid, van het VEU, en de artikelen 2 tot en met 6 van het VWEU;
 - d. een oordeel over de subsidiariteit en evenredigheid, bedoeld in artikel 5, eerste en derde respectievelijk vierde lid, van het VEU, van het ontwerp; en
 - e. een beschrijving van de gevolgen voor Nederland, waaronder financiële consequenties.

Artikel 3. Streeftermijn verzending van de beoordeling

1. De streeftermijn voor de verzending van de beoordeling bedraagt zes weken en vangt aan op de dag na de presentatie van het ontwerp. Als de streeftermijn niet wordt gehaald, stelt Onze Minister die het aangaat de Staten-Generaal daarvan schriftelijk in kennis.
2. In afwijking van het eerste lid, bedraagt de streeftermijn vijftientig dagen als het een ontwerp betreft waarover de Staten-Generaal een gemotiveerd advies hebben voorzien als bedoeld in artikel 6 van Protocol 2 bij de EU-verdragen, of een behandelvoorbehoud hebben aangekondigd als bedoeld in artikel 4 van de Rijkswet van 10 juli 2008, houdende goedkeuring van het op 13 december 2007 te Lissabon totstandgekomen Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met Protocolen en Bijlagen (Trb. 2008, 11). Als deze streeftermijn niet wordt gehaald, stelt Onze Minister die het aangaat de Staten-Generaal daarvan schriftelijk in kennis.
3. In het geval, bedoeld in artikel 2, derde lid, wordt de beoordeling in afwijking van de voorgaande leden uiterlijk verzonden voorafgaand aan de dag van het betreffende besluitvormingsmoment van de Europese Unie.

§ 2.2 Beoordeling aanbevelingen en mededelingen

Artikel 4. Inhoud van de beoordeling

1. Onze Minister zendt een beoordeling van een aanbeveling als bedoeld in artikel 288 van het VWEU of een mededeling als bedoeld in artikel 1 van Protocol 1 bij de EU-verdragen, aan de Staten-Generaal. De toepassing van dit artikel kan achterwege worden gelaten als Onze Minister, op verzoek van Onze Minister die het aangaat, oordeelt dat de aanbeveling of mededeling geen aanleiding geeft tot het verzenden van een beoordeling, tenzij een van beide Kamers der Staten-Generaal aangeeft dat zij een beoordeling wenst te ontvangen.
2. De beoordeling bevat in ieder geval, voor zover van toepassing:
 - a. een beschrijving van de essentie van het voorstel;
 - b. de Nederlandse appreciatie van het voorstel en onderhandelingsinzet;
 - c. een inschatting van het Europese krachtenveld;
 - d. een grondhouding ten aanzien van de bevoegdheid van de Europese Unie, bedoeld in de artikelen 4, eerste, lid en 5, eerste en tweede lid, van het VEU, en de artikelen 2 tot en met 6 van het VWEU;
 - e. een grondhouding ten aanzien van de subsidiariteit en evenredigheid, bedoeld in artikel 5, eerste en derde respectievelijk vierde lid, van het VEU, van het ontwerp; en
 - f. een beschrijving van de gevolgen voor Nederland, waaronder financiële consequenties, gevolgen voor de regeldruk, gevolgen voor de concurrentiekracht en geopolitieke aspecten.
3. Als het tijdpad van het betreffende besluitvormingsproces van de Europese Unie aanleiding geeft tot spoed, bevat de beoordeling in ieder geval, voor zover van toepassing:
 - a. een beschrijving van de essentie van het voorstel;
 - b. de Nederlandse appreciatie van het voorstel en onderhandelingsinzet;
 - c. een grondhouding ten aanzien van de bevoegdheid van de Europese Unie, bedoeld in de artikelen 4, eerste lid, en 5, eerste en tweede lid, van het VEU en de artikelen 2 tot en met 6 van het VWEU;
 - d. een grondhouding ten aanzien van de subsidiariteit en evenredigheid, bedoeld in artikel 5, eerste en derde respectievelijk vierde lid, van het VEU, van het voorstel; en
 - e. een beschrijving van de gevolgen voor Nederland, waaronder financiële consequenties.

Artikel 5. Streeftermijn verzending van de beoordeling

1. De streeftermijn voor de verzending van de beoordeling bedraagt zes weken en vangt aan op de dag na publicatie van de aanbeveling of mededeling. Als deze streeftermijn niet wordt gehaald, stelt Onze Minister die het aangaat de Staten-Generaal daarvan schriftelijk in kennis.
2. In het geval, bedoeld in artikel 4, derde lid, wordt de beoordeling in afwijking van het eerste lid uiterlijk verzonden voorafgaand aan de dag van het betreffende besluitvormingsmoment binnen de

Europese Unie.

§ 2.3 Geannoteerde agenda's en verslagen

Artikel 6. Inhoud geannoteerde agenda

1. Onze Minister die het aangaat zendt een geannoteerde agenda van een formele of informele bijeenkomst van de Europese Raad, een formele of informele bijeenkomst van de Raad van de Europese Unie, of een bijeenkomst van de Eurogroep, bedoeld in artikel 1 van Protocol 14 bij de EU-verdragen, aan de Staten-Generaal.
2. De geannoteerde agenda bevat in ieder geval, voor zover van toepassing:
 - a. de kernpunten van de Nederlandse onderhandelingsinzet;
 - b. een inschatting van het Europese krachtenveld;
 - c. een beschrijving van de wijze waarop de standpuntbepaling in het Europees Parlement tot stand komt en het standpunt van het Europees Parlement;
 - d. een beschrijving van het tijdpad van de onderhandelingen;
 - e. een verwijzing naar de documentnummers van de onderhandelingsdocumenten;
 - f. of de verantwoordelijke bewindspersoon verhinderd is tijdens de betreffende bijeenkomst.
3. Onze Minister die het aangaat informeert de Staten-Generaal over wezenlijke veranderingen van de agenda die zich voordoen na verzending van de geannoteerde agenda.
4. Als op een formele bijeenkomst van de Raad van de Europese Unie een agendapunt over een EU-wetgevingshandeling als hamerstuk op de agenda staat vermeld en Onze Minister die het aangaat oordeelt dat de Staten-Generaal daarover voorafgaand aan die bijeenkomst geïnformeerd behoort te worden, informeert hij de Staten-Generaal over dat agendapunt.
5. De informatie, bedoeld in het derde en vierde lid, kan mondeling of schriftelijk worden verstrekt.

Artikel 7. Inhoud verslag

1. Onze Minister die het aangaat zendt na afloop van een bijeenkomst als bedoeld in artikel 6, eerste lid, een verslag daarvan aan de Staten-Generaal.
2. Het verslag bevat in ieder geval, voor zover van toepassing:
 - a. een beschrijving van agendapunten en de bespreking daarvan;
 - b. een appreciatie van akkoorden die zijn bereikt over onderwerpen die de Tweede of Eerste Kamer als prioritair heeft aangemerkt, met inbegrip van de mate waarin deze akkoorden op hoofdlijnen overeenkomen met de Nederlandse inzet.

Artikel 8. Streeftermijn verzending van de geannoteerde agenda en verslag

1. De streeftermijn voor verzending van de geannoteerde agenda bedraagt ten minste een week voorafgaand aan de dag van de bijeenkomst. Als deze streeftermijn niet haalbaar dan wel niet wenselijk is, overlegt Onze Minister die het aangaat met de Staten-Generaal over een nieuwe termijn.
2. Het verslag van de bijeenkomst wordt verzonden binnen een streeftermijn van vier weken, maar uiterlijk de dag voorafgaand aan het voorbereidende overleg voor de eerstvolgende reguliere bijeenkomst. Voor bijeenkomsten van de Raad van de Europese Unie is dit de eerstvolgende reguliere bijeenkomst van de desbetreffende Raadsformatie.

§ 2.4 Publiek toegankelijke consultaties en non-papers

Artikel 9. Publiek toegankelijke consultaties

1. Onze Minister die het aangaat zendt een afschrift van zijn reactie op een publiek toegankelijke consultatie als bedoeld in artikel 1 van Protocol 1 bij de EU-verdragen van de Europese Commissie, aan de Staten-Generaal.
2. Als het een publiek toegankelijke consultatie van een groenboek of witboek als bedoeld in artikel 1 van Protocol 1 bij de EU-verdragen betreft, zendt Onze Minister die het aangaat tevens een concept van de reactie aan de Staten-Generaal. De streeftermijn voor verzending bedraagt uiterlijk dertig dagen voorafgaand aan de datum waarop de Europese Commissie een reactie van

de lidstaten wenst te ontvangen. Als deze streeftermijn niet haalbaar is, overlegt Onze Minister die het aangaat met de Staten-Generaal over een nieuwe termijn.

Artikel 10. Non-papers

Onze Minister die het aangaat zendt een door Nederland ondertekend non-paper aan de Staten-Generaal, tenzij het belang van de staat zich daartegen verzet.

§ 2.5 Periodieke overzichten

Artikel 11. Overzicht onderhandelingen EU-wetgevingshandelingen

1. Onze Ministers die het aangaat zenden ieder kwartaal aan de Staten-Generaal een overzicht van de stand van zaken van de onderhandelingen over ontwerpen van wetgevingshandelingen als bedoeld in artikel 2 bij Protocol 1 bij de EU-verdragen.
2. Het overzicht bevat per ontwerp een opgave van in ieder geval:
 - a. de aanduiding, het documentnummer, en, voor zover van toepassing, de vindplaats van de beoordeling van het ontwerp, bedoeld in artikel 2;
 - b. een korte beschrijving; en
 - c. het stadium waarin de totstandkomingsprocedure van het ontwerp zich bevindt.

Artikel 12. Overzicht implementatie EU-richtlijnen

1. Onze Minister zendt ieder kwartaal aan de Staten-Generaal een overzicht van de voortgang van de implementatie van EU-richtlijnen in nationaal recht.
2. Het overzicht bevat per EU-richtlijn een opgave van in ieder geval:
 - a. het eerstverantwoordelijk ministerie;
 - b. de uiterste datum waarop de EU-richtlijn geïmplementeerd moet zijn in het nationale recht;
 - c. voor zover van toepassing, de gevalideerde datum waarop de EU-richtlijn geïmplementeerd is in nationaal recht; en
 - d. de voortgang van de implementatie van de EU-richtlijn in nationaal recht, waarbij voor EU-richtlijnen die te laat zijn geïmplementeerd in het nationale recht geldt dat de oorzaak van de achterstand beschreven wordt.

Artikel 13. Overzicht inbreukprocedures

1. Onze Minister zendt ieder kwartaal aan de Staten-Generaal een overzicht van inbreukprocedures tegen het Koninkrijk der Nederlanden als bedoeld in de artikelen 258 en 259 van het VWEU.
2. Het overzicht bevat per inbreukprocedure een opgave van:
 - a. het eerstverantwoordelijk ministerie en andere betrokken ministeries;
 - b. het zaaknummer;
 - c. de op het Koninkrijk der Nederlanden rustende verplichting die volgens de Europese Commissie, dan wel een lidstaat van de Europese Unie, niet is nagekomen; en
 - d. de datum waarop de ingebrekestelling is ontvangen en, voor zover van toepassing, het stadium waarin de inbreukprocedure zich bevindt.

Artikel 14. Overzicht internationale overeenkomsten gemeenschappelijke handelspolitiek

Onze Minister die het aangaat zendt ieder kwartaal aan de Staten-Generaal een overzicht van de stand van zaken van de totstandkoming van internationale overeenkomsten die de Europese Unie sluit op het gebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel e, van het VWEU.

Artikel 15. Overzicht Hofzaken

Onze Minister zendt jaarlijks aan de Staten-Generaal een overzicht van de Nederlandse procesvertegenwoordiging bij het Hof van Justitie van de Europese Unie.

§ 2.6 Streeftermijnen en vorm

Artikel 16. Opschorting van streeftermijnen

De streeftermijnen, genoemd in de artikelen 3 en 5, worden opgeschort gedurende de door de Europese Commissie en het Europees Parlement vast te stellen periodes die buiten beschouwing worden gelaten bij de berekening van de termijn, bedoeld in artikel 6 van Protocol 2 bij de EU-verdragen, waarbinnen nationale parlementen op grond van dat artikel een gemotiveerd advies kunnen toezenden.

Hoofdstuk 3. Bevordering van de werking van de EU-informatievoorziening

Artikel 17. Periodieke evaluatie

1. Na het verstrijken van de termijn, bedoeld in artikel 11, eerste lid, eerste zin, van de wet, zendt Onze Minister telkens na acht jaar een verslag aan de Staten-Generaal over de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk, tenzij Onze Minister na overleg met de Staten-Generaal vaststelt dat het verslag niet noodzakelijk is.

2. Het verslag, bedoeld in artikel 11, tweede lid, van de wet, bevat een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de bijdrage van de wet aan de volledigheid en tijdigheid van de EU-informatievoorziening met het oog op een effectieve invulling van de controlerende taak en eigenstandige rol van de Staten-Generaal bij EU-besluitvorming.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 18. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 19. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit EU-informatievoorziening Staten-Generaal.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Gegeven

De Minister van Buitenlandse Zaken,

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

De Wet EU-informatievoorziening Staten-Generaal (hierna: wet) bevat regels over de EU-informatievoorziening van de regering aan de Staten-Generaal. In deze wet is een aantal grondslagen opgenomen om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen. Dit besluit voorziet daarin.

2. Hoofdpijnen van het besluit

2.1 Inhoud

Het besluit bevat in de eerste plaats bepalingen over de drie categorieën EU-informatie die op grond van de wet door de regering aan de Staten-Generaal worden verstrekt. De eerste categorie van EU-informatievoorziening betreft informatie over de totstandkoming van EU-wetgevingshandelingen. De tweede categorie betreft informatie over andere aangelegenheden van de EU dan de totstandkoming van EU-wetgevingshandelingen. De derde categorie ziet op informatie over de voortgang van de implementatie van EU-richtlijnen in nationaal recht. In het besluit zijn deze drie categorieën van EU-informatievoorziening nader uitgewerkt in hoofdstuk 2, paragraaf 2.1 tot en met 2.5. Ook zijn in die paragrafen regels opgenomen over de streeftermijnen waarbinnen de betreffende informatie dient te worden verstrekt. In het artikelsgewijze deel van deze toelichting worden deze regels nader toegelicht.

Verder bevat het besluit een bepaling over de gevolgen van recesperiodes van EU-instellingen voor de streeftermijnen die worden gehanteerd. Tot slot is een bepaling opgenomen over de wijze waarop en de periode waarbinnen de evaluatie over de toepassing van de wet uitgevoerd dient te worden. Ook deze bepalingen worden in het artikelsgewijze deel van deze toelichting nader toegelicht.

2.2 Streeftermijnen

Voor een goede werking van de EU-informatievoorziening is tijdige informatieverstrekking essentieel. In de wet is tijdigheid van de EU-informatievoorziening daarom opgenomen als onderdeel van één van de kernbeginselen van de wet ten behoeve van de effectieve invulling van de controlerende taak en eigenstandige rol van de Staten-Generaal ten aanzien van EU-aangelegenheden. Het beginsel van tijdigheid kan richting geven aan de interpretatie of reikwijdte van de bepalingen van dit besluit die op meer toegespitste wijze de EU-informatievoorziening aan de Staten-Generaal regelen.

In dit besluit worden streeftermijnen gehanteerd voor de verstrekking van EU-informatie aan de Staten-Generaal. Termijnen zijn vanwege de relatie tussen de Staten-Generaal en de regering niet in rechte afdwingbaar. Daardoor hanteert het besluit streeftermijnen. In alle bepalingen over de EU-informatie die aan de Staten-Generaal wordt verstrekt en de wijze waarop deze verstrekking plaatsvindt, zijn streeftermijnen opgenomen. Deze streeftermijnen zijn gebaseerd op de termijnen die de Staten-Generaal naar verwachting nodig hebben om de controlerende taak en eigenstandige rol zo optimaal mogelijk uit te kunnen oefenen. Zo wordt voor de streeftermijnen die gelden ten aanzien van het delen van beoordelingen van wetgevende en niet-wetgevende voorstellen bijvoorbeeld rekening gehouden met de mogelijkheid voor de Staten-Generaal om een subsidiariteitstoets te voorzien of een parlementair behandelvoorbehoud aan te kondigen.

Uitgangspunt is dat de ministers die het aangaat deze informatie binnen de in die bepalingen aangeduide streeftermijnen aan de Staten-Generaal verzenden. De gestelde streeftermijnen sluiten immers naar verwachting aan bij de periode waarin de Staten-Generaal zo effectief mogelijk de controlerende taak, en in het voorkomende geval, de eigenstandige rol ten aanzien van EU-aangelegenheden kunnen invullen. Tegelijkertijd kunnen er zich omstandigheden voordoen waardoor het niet haalbaar of niet wenselijk is om binnen de gestelde streeftermijn de EU-informatie aan de Staten-Generaal te verzenden. Zo worden bijvoorbeeld soms op heel korte termijn Raadsbijeenkomsten ingelast en is het niet altijd haalbaar een week voorafgaande aan een

ingelaste Raadsbijeenkomst een geannoteerde agenda naar de Staten-Generaal te sturen. Verder kan het in een enkel geval bijvoorbeeld voorkomen dat een beoordeling van een ontwerp van een wetgevingshandeling niet binnen de termijn van zes weken gereed is vanwege bijvoorbeeld de complexiteit van het ontwerp. Gelet op het beginsel van tijdigheid moet in dat laatste geval op grond van het besluit een uitstelbrief worden geschreven als de streeftermijn niet wordt gehaald. Deze streeftermijnen vormen dus het uitgangspunt, en er kan alleen in uitzonderlijke gevallen van worden afgeweken.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de bepalingen uit de Algemene termijnenwet van toepassing zijn op de streeftermijnen die dit besluit hanteert.

2.3 Voorhangprocedure

Op grond van artikel 12 van de wet wordt een krachtens de wet vast te stellen algemene maatregel van bestuur gedurende vier weken aan de Staten-Generaal voorgelegd voordat die algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat dit ook geldt voor wijzigingen van deze algemene maatregel van bestuur. Op deze wijze worden de Staten-Generaal in staat gesteld om opmerkingen te maken over het voorgenomen (wijzigings)ontwerp. Daarmee is de parlementaire betrokkenheid van de beide Kamers bij de inhoud van de algemene maatregel van bestuur verzekerd. Vanzelfsprekend zal de regering de beide Kamers ook in de fase daaraan voorafgaand zoveel mogelijk betrekken, aangezien beide Kamers zelf – anders dan bij de meeste andere algemene maatregelen van bestuur – onderwerp zijn van de inhoud daarvan.

Wijzigingen van de bepalingen van het besluit zouden kunnen bijvoorbeeld voortkomen uit de jaarlijkse schriftelijke informatieplicht van de Minister van Buitenlandse Zaken aan de Staten-Generaal over de stand van de EU-informatievoorziening. Wijzigingen kunnen ook voortkomen uit de evaluatie van de wet. Op beide momenten wordt bezien hoe de regels over de informatievoorziening in de praktijk precies uitwerken en of eventuele wijzigingen van deze regels benodigd zijn.

3. Regeldrukgevolgen en financiële gevolgen

Uit dit besluit vloeien geen regeldrukgevolgen voor burgers en bedrijven voort. Voor de (Rijks)overheid zijn de bestuurslasten die uit dit besluit volgen beperkt. De wet en het besluit bouwen voort op de EU-informatieafspraken tussen de regering en de Staten-Generaal zoals die tot de inwerkingtreding van dit besluit golden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij de wet.

De financiële gevolgen zijn beperkt tot de kosten voor de evaluatie, welke worden toegelicht in de memorie van toelichting bij de wet.

4. Advies en consultatie

Tijdens de (internet)consultatieperiode van het wetsvoorstel (26 april 2023 tot en met 25 mei 2023) is aan adviespartijen en belangstellenden ook de mogelijkheid geboden om te reageren op een ontwerp van dit besluit. Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

De Commissie Meijers heeft in deze periode advies uitgebracht over het wetsvoorstel en enkele opmerkingen geplaatst over het toen voorgelegde ontwerp van dit besluit (zie paragraaf 9 van de memorie van toelichting bij de wet).

Bij de artikelen 2 en 4 van het ontwerpbesluit geeft de Commissie Meijers aan dat de hoge mate van discretie voor de bewindvoerder ten aanzien van wegingen betreffende het al dan niet delen van informatie met de Staten-Generaal opvalt. Naar aanleiding hiervan is in de artikelsgewijze toelichting nader toegelicht hoe deze weging precies tot stand komt. Belangrijk uitgangspunt bij deze weging is dat over alle ontwerpen van wetgevingshandelingen en aanbevelingen en mededelingen waarin nieuw beleid en wetgeving wordt aangekondigd een BNC-fiche wordt opgesteld en verzonden aan de Staten-Generaal.

Daarnaast geeft de Commissie Meijers aan dat de afwezigheid van een klimaatdoelentoets – als één van de vaste onderdelen waaruit een BNC-fiche over ontwerpen van EU-

wetgevingshandelingen dient te bestaan (artikel 2, tweede lid) – opmerkelijk is. Met het oog op de capaciteit en beheersbaarheid van de EU-informatievoorziening aan de Staten-Generaal, streeft de regering ernaar om de BNC-fiches over, onder meer, ontwerpen van EU-wetgevingshandelingen uit een beperkt aantal vaste onderdelen te laten bestaan. Daarbij weegt ook mee dat het BNC-fiche in beginsel binnen zes weken nadat voorstellen voor nieuwe wetgevingshandelingen door de Commissie worden uitgebracht, naar de Staten-Generaal worden verzonden. De regering ziet voorsnog geen aanleiding om een klimaatdoelentoets toe te voegen als een vast onderdeel van BNC-fiches over ontwerpen van wetgevingshandelingen. In BNC-fiches kunnen de gevolgen voor het behalen van klimaatdoelen, wanneer die bij het betreffende ontwerp aan de orde zijn, worden betrokken. Ook kan de Staten-Generaal te allen tijde om aanvullende inlichtingen van de regering vragen over de eventuele of verwachte gevolgen van ontwerpen van wetgevingshandelingen voor het behalen van de klimaatdoelen.

Ten aanzien van artikel 7¹ van het ontwerpbesluit merkt de Commissie Meijers op dat de gekozen termijn van vier weken voor het aanleveren van verslagen van Raadsvergaderingen nieuw en lang is. Het is inderdaad zo dat deze termijn geen onderdeel uitmaakt van de EU-informatieafspraken. Omdat de frequentie van Raden per vakraad verschilt (de Raad Algemene Zaken vindt bijvoorbeeld iedere maand plaats, waar de (informele) Raad Justitie en Binnenlandse Zaken in principe drie keer per half jaar plaatsvindt) is gezocht naar een termijn die zo dicht mogelijk aansluit bij de huidige praktijk. Deze bepaling staat er niet aan in de weg dat de regering ernaar streeft verslagen zo snel mogelijk na het plaatsvinden van Raadsbijeenkomsten aan de Staten-Generaal te verstrekken. Daarnaast bepaalt artikel 7² ook dat rekening moet worden gehouden met het moment waarop de eerstvolgende reguliere bijeenkomst van de betreffende Raad plaatsvindt, en eerdere verstrekking (een dag voorafgaand aan het voorbereidende overleg) plaats moet vinden.

Ook bij artikel 9³ van het ontwerpbesluit, over het informeren van de Staten-Generaal over non-papers, geeft de Commissie Meijers aan dat deze bepaling een hoge mate van discretie omvat. Deze bepaling is aangepast. In artikel 9⁴ is opgenomen dat van verzending van door Nederland ondertekende non-papers aan de Staten-Generaal alleen kan worden afgezien indien het belang van de staat zich daartegen verzet. In de artikelsgewijze toelichting op artikel 9⁵ is nader toegelicht aan welke situaties hier in het bijzonder kan worden gedacht (de veiligheid van de staat, ofwel de internationale en diplomatieke belangen).

Bij artikel 11⁶, over de overzichten van de implementatie van EU-richtlijnen, beveelt de Commissie Meijers aan om de voortgang van de implementatie van richtlijnen in het Nederlandse recht in een uitputtend openbaar register beschikbaar te maken. In artikel 11⁷ van dit besluit is nader bepaald welke onderdelen in dit overzicht moeten worden opgenomen. Door deze aanvullingen is duidelijker welke informatie deze overzichten ten minste bevatten. De overzichten over de voortgang van de implementatie worden altijd openbaar aan de Staten-Generaal verstrekt. Er is daarmee geen noodzaak om ook nog een openbaar register op te zetten om deze informatie in op te nemen.

Ten slotte geeft de Commissie Meijers aan de voorziene termijn van 8 jaar voor de periodieke evaluatie (artikel 17) lang te vinden. De regering merkt op dat de wet na vijf jaar geëvalueerd wordt en dat het een uitzondering is dat wordt voorzien in een periodieke evaluatie na deze eerste evaluatie. Omdat de Staten-Generaal elk jaar schriftelijk wordt geïnformeerd over de stand van de informatievoorziening (artikel 10 van de wet), en daarmee de dialoog over de informatievoorziening tussen de regering en de Staten-Generaal op continue basis zal plaatsvinden, acht de regering de periode van acht jaar voor de evaluatie – waarbij nader onderzoek wordt verricht naar de doeltreffendheid en effecten van de wet – een passende termijn.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het ter consultatie voorgelegde wetsvoorstel en ontwerpbesluit een grondslag boden om bij ministeriële regeling nadere regels vast te stellen over

¹ Artikel 7 van de destijds ter consultatie voorgelegde versie van het ontwerp van dit besluit. Inmiddels betreft dit artikel 8.

² Idem.

³ Artikel 9 van de destijds ter consultatie voorgelegde versie van het ontwerp van dit besluit. Inmiddels betreft dit artikel 10.

⁴ Idem.

⁵ Idem.

⁶ Artikel 11 van de destijds ter consultatie voorgelegde versie van het ontwerp van dit besluit. Inmiddels betreft dit artikel 12.

⁷ Idem.

de vorm waarin EU-informatie wordt verstrekt. De Commissie Meijers heeft in haar advies een aanbeveling gedaan over het artikel uit het ontwerpbesluit dat daarin voorzagt. Bij nadere overweging heeft de regering echter overwogen om van deze grondslag af te zien, omdat er geen noodzaak is gebleken tot het vaststellen van nadere regels over de vorm.

ARTIKELSGEWIJS DEEL

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Begripsbepaling

In het besluit wordt een aantal begrippen gebruikt die in de wet reeds zijn gedefinieerd. De definities uit de wet zijn ingevolge artikel 1 van de wet ook van toepassing op dit besluit.

Hoofdstuk 2. EU-informatievoorziening aan de Staten-Generaal

§ 2.1 Beoordeling ontwerp van een wetgevingshandeling

Artikel 2. Inhoud van de beoordeling

Eerste lid

Artikel 2, eerste lid, regelt de verzending van een beoordeling van een ontwerp van een wetgevingshandeling aan de Staten-Generaal. In de EU-informatieafspraken tussen de regering en de Staten-Generaal zoals die tot de inwerkingtreding van dit besluit golden, staan deze beoordelingen bekend als 'BNC-fiches'. Met de begripsbepaling van 'een ontwerp van een wetgevingshandeling' is aangesloten bij artikel 2 van Protocol 1 bij de EU-verdragen. Volgens dit artikel moet onder 'een ontwerp van een wetgevingshandeling' worden verstaan:

- de voorstellen van de Europese Commissie,
- de initiatieven van een groep lidstaten van de Europese Unie,
- de initiatieven van het Europees Parlement,
- de verzoeken van het Hof van Justitie van de Europese Unie,
- de aanbevelingen van de Europese Centrale Bank, en
- de verzoeken van de Europese Investeringsbank,

alle met het oog op de vaststelling van een wetgevingshandeling. Deze ontwerpen worden vastgesteld volgens een gewone of bijzondere wetgevingsprocedure op grond van artikel 289, derde lid, van het VWEU. In de regel stelt de Europese Commissie een ontwerp van een EU-wetgevingshandeling voor. Verreweg de meeste beoordelingen zullen dus zien op voorstellen van de Europese Commissie voor een ontwerp van een wetgevingshandeling. Toch is voor aansluiting bij deze bredere categorie van voorstellen gekozen, omdat ook andere instellingen van de EU of een groep lidstaten van de EU een ontwerp van een wetgevingshandeling kan voorstellen, en ook in deze gevallen wordt in beginsel een beoordeling opgesteld.

Uitgangspunt is dat een beoordeling wordt opgesteld over alle nieuwe ontwerpen van wetgevingshandelingen waarin nieuw beleid of nieuwe wetgeving wordt aangekondigd. Niet voor alle ontwerpen van een wetgevingshandeling hoeft echter een beoordeling (BNC-fiche) opgesteld te worden. Op verzoek van de minister wiens beleidsterrein het ontwerp van een wetgevingshandeling betreft, kan de Minister van Buitenlandse Zaken oordelen dat het ontwerp geen aanleiding geeft tot het verzenden van een beoordeling. De leden van de interdepartementale werkgroep ter Beoordeling van Nieuwe Commissievoorstellen (hierna: BNC) worden betrokken bij de afweging om van het opstellen van een BNC-fiche af te zien. Redenen om geen BNC-fiche op te stellen kunnen bijvoorbeeld zijn dat het gaat om een kleine, technische aanpassing van bestaande regelgeving, om codificaties of om wijzigingen van EU-verdragen met derde landen als uitvloeisel van bestaande verdragsverplichtingen. Mocht één van beide Kamers der Staten-Generaal aangeven een beoordeling te willen ontvangen, dan zal de beoordeling alsnog worden verzonden.

Tweede lid

In het tweede lid staan de onderdelen opgesomd die in ieder geval in de beoordeling moeten worden opgenomen, voor zover deze onderdelen voor het concrete ontwerp van een wetgevingshandeling van toepassing zijn.

Bij de beschrijving van de essentie van het ontwerp gaat het om een weergave van de kern van het ontwerp, het doel en de voorgestelde maatregelen om dat doel te bereiken. Ook wordt een korte samenvatting gegeven van het impact assessment van de Europese Commissie.

Bij de Nederlandse positie ten aanzien van het ontwerp gaat het allereerst om een beschrijving van de essentie van het Nederlands beleid op dit terrein. Daarna volgt een beoordeling van het ontwerp door de regering en de daarmee verband houdende inzet in de onderhandelingen. Tenslotte gaat het hierbij ook om een eerste inschatting van het Europese krachtenveld, met name van de posities van de lidstaten in de Raad van de Europese Unie (hierna: Raad) en van het Europees Parlement, voor zover deze in dit stadium al bekend zijn. Nadere inschattingen over bijvoorbeeld het krachtenveld worden in geannoteerde agenda's en raadsverslagen meegenomen.

Bij de beoordeling over de bevoegdheid van de Europese Unie (hierna: EU) wordt een oordeel gegeven of de EU bevoegd is om over dit onderwerp een ontwerp van een wetgevingshandeling vast te stellen. Op grond van het beginsel van bevoegdheidsdeling mag de EU enkel handelen binnen de grenzen van de bevoegdheden die door de lidstaten in de EU-verdragen zijn toegedeeld om de daarin bepaalde doelstellingen te verwezenlijken.⁸ Bij de beoordeling van de subsidiariteit en de evenredigheid (deze laatste term in het BNC-fiche aangeduid als 'proportionaliteit') gaat het om een oordeel over de mate waarin het ontwerp recht doet aan het subsidiariteitsbeginsel, op basis waarvan de EU slechts mag optreden indien en voor zover de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten op centraal, regionaal of lokaal niveau kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang of de gevolgen van het overwogen optreden beter door de EU kunnen worden bereikt⁹, en over de mate waarin het ontwerp recht doet aan het evenredigheidsbeginsel, op basis waarvan het optreden van de EU geschikt dient te zijn om de doelstellingen van dit optreden te verwezenlijken en niet verder dient te gaan dan hiertoe noodzakelijk.¹⁰

Bij de beschrijving van de gevolgen voor Nederland wordt gedoeld op diverse gevolgen. Allereerst worden de financiële gevolgen van het voorstel beschreven. De beoordeling van de financiële gevolgen van het ontwerp omvat de gevolgen voor de EU-begroting en de financiële gevolgen voor de Rijksoverheid en, indien van toepassing, voor de medeoverheden. Daarnaast worden de regeldrukgevolgen voor het bedrijfsleven en de burger in beeld gebracht. De regeldrukgevolgen bestaan enerzijds uit de regeldrukkosten, dat wil zeggen de kosten die voortvloeien uit informatieverplichtingen en inhoudelijke verplichtingen, waaronder aan toezicht gerelateerde verplichtingen, op basis van het ontwerp van een wetgevingshandeling. Anderzijds bestaan de regeldrukgevolgen uit de ervaren regeldruk. De ervaren regeldruk ziet op andere regeldruk dan financiële. De regeldrukgevolgen worden zo inzichtelijk en correct mogelijk weergegeven. Ten slotte worden de gevolgen van het ontwerp voor de concurrentiekracht van de EU aangegeven, evenals de geopolitieke aspecten die aan het ontwerp verbonden zijn.

Ook de beschrijving van de juridische implicaties van het voorstel bestaat uit meerdere elementen. Het eerste element waarop ingegaan wordt, zijn de consequenties voor de Nederlandse nationale en decentrale regelgeving, voor de sanctionering en voor het beleid. Als in het ontwerp een bevoegdheid aan de Europese Commissie of Raad wordt verleend om een gedelegeerde handeling of een uitvoeringshandeling vast te stellen,¹¹ wordt daar een oordeel over gegeven. Vervolgens wordt de voorgestelde implementatietermijn (bij EU-richtlijnen), dan wel de voorgestelde datum inwerkingtreding (bij EU-verordeningen en EU-besluiten) opgenomen, evenals een inschatting van de haalbaarheid van die termijn voor Nederland. Ook wordt opgenomen of, en zo ja op welke wijze en met welke datum een evaluatie- dan wel horizonbepaling is opgenomen in het Commissievoorstel en wordt de wenselijkheid daarvan beoordeeld. Tot slot wordt op het ontwerp

⁸ De artikelen 4, eerste lid, en 5, eerste en tweede lid, van het VEU, en de artikelen 2 tot en met 6 van het VWEU.

⁹ Artikel 5, eerste en derde lid, van het VEU.

¹⁰ Artikel 5, eerste en vierde lid, van het VEU.

¹¹ Artikel 290 respectievelijk 291 van het VWEU.

een constitutionele toets uitgevoerd, waarbij bezien wordt of het voorstel in overeenstemming is met de EU-verdragen en het Grondrechtenhandvest, alsook met de Nederlandse Grondwet.

Bij de beschrijving van de implicaties voor de uitvoering en handhaving van het voorstel gaat het om de mate waarin de uitvoering en handhaving van het ontwerp gerealiseerd kunnen worden door Nederlandse uitvoeringsinstanties en inspecties en medeoverheden. Bij de beschrijving van de implicaties voor ontwikkelingslanden worden de mogelijke gevolgen en effecten voor ontwikkelingslanden aangegeven en hoe Nederland hiermee omgaat.

Derde lid

Indien het tijdpad van het betreffende besluitvormingsproces van de EU aanleiding geeft tot spoed, zal een verkorte kabinetsappreciatie worden gestuurd opdat de Staten-Generaal tijdig worden geïnformeerd. Deze spoed bestaat indien het betreffende besluitvormingsproces van de EU, te weten het vaststellen van de Raadspositie voorafgaand aan de trilogonderhandelingen, met spoed is voorzien nadat het voorstel is gepresenteerd. De regering zorgt ervoor dat in deze spoedgevallen in ieder geval de kern van de beoordeling in de kabinetsappreciatie wordt opgenomen. Deze kern bestaat uit de in onderdeel a tot en met e genoemde onderdelen. Deze kabinetsappreciatie zal worden opgenomen in reguliere stukken, zoals bijvoorbeeld in een geannoteerde agenda voor een aanstaande Raadsbijeenkomst of in een aparte Kamerbrief, om zo de beoogde verzendtermijn te halen.

Artikel 3. Streeftermijn verzending van de beoordeling

Eerste lid

De hoofdregel is dat de beoordeling binnen een streeftermijn van zes weken aan de Staten-Generaal wordt verzonden nadat het ontwerp is gepresenteerd. In paragraaf 2.2 van het algemeen deel van deze toelichting is uitgelegd waarom deze regel een streeftermijn bevat. De streeftermijn van zes weken stelt de Staten-Generaal in staat eventueel nog een parlementair behandelvoorbehoud¹² te plaatsen of een subsidiariteitstoets¹³ uit te voeren als de Staten-Generaal dat niet eerder hebben aangegeven (zie ook het tweede lid).

Als de streeftermijn van zes weken vanwege bijvoorbeeld de bijzondere complexiteit van het onderwerp of ontwerp niet haalbaar blijkt, dan stelt de minister wiens beleidsterrein het ontwerp van een wetgevingshandeling betreft de Staten-Generaal schriftelijk in kennis van de (dreigende) overschrijding van de streeftermijn.

Tweede lid

In de jaarlijkse prioriteitsstelling door de Tweede Kamer geeft de Tweede Kamer op basis van het jaarlijkse Commissie Werkprogramma en de kabinetsappreciatie daarvan aan op welke voorstellen voor EU-wetgevingshandelingen de Tweede Kamer voornemens is een subsidiariteitstoets uit te voeren of een behandelvoorbehoud te plaatsen. Op grond van deze jaarlijkse prioriteitsstelling zal de regering de Staten-Generaal binnen een streeftermijn van vijftientig dagen na presentatie van de voorstellen op deze lijst een beoordeling daarvan sturen, opdat de Staten-Generaal de kabinetsappreciatie in het BNC-fiche kunnen betrekken bij de definitieve keuze tot het uitvoeren van een subsidiariteitstoets of het maken van een behandelvoorbehoud. Dit laat onverlet dat de Staten-Generaal gedurende het jaar van deze jaarlijkse prioriteitsstelling kunnen afwijken. Ook laat dit onverlet dat de Staten-Generaal deze instrumenten voor ontwerpen van wetgevingshandelingen kunnen inzetten zonder daarbij een beoordeling van de regering te hebben ontvangen.

Ook bij deze streeftermijn geldt dat als die niet haalbaar blijkt, de minister wiens beleidsterrein het ontwerp van een wetgevingshandeling betreft de Staten-Generaal schriftelijk in kennis stelt van de (dreigende) overschrijding van de streeftermijn.

¹² Artikel 4 van de Rijkswet van 10 juli 2008, houdende goedkeuring van het op 13 december 2007 te Lissabon totstandgekomen Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met Protocolen en Bijlagen (Trb. 2008, 11).

¹³ Artikel 6 van Protocol 2 bij de EU-verdragen.

Derde lid

Bij artikel 2, derde lid, is toegelicht dat de Staten-Generaal middels een verkorte kabinetsappreciatie geïnformeerd kunnen worden indien het tijdpad van het betreffende besluitvormingsproces van de EU aanleiding geeft tot spoed. In dergelijke gevallen ontvangen de Staten-Generaal de verkorte kabinetsappreciatie uiterlijk voorafgaand aan de dag van het betreffende besluitvormingsmoment van de EU.

§ 2.2 Beoordeling aanbevelingen en mededelingen

Artikel 4. Inhoud van de beoordeling

Eerste lid

Artikel 4, eerste lid, regelt de verzending van een beoordeling van een aanbeveling¹⁴ of een mededeling¹⁵ aan de Staten-Generaal. Ook deze beoordelingen staan bekend als 'BNC-fiches' in de EU-informatieafspraken tussen de regering en de Staten-Generaal zoals die tot de inwerkingtreding van dit besluit golden. De Europese Commissie is bevoegd om een voorstel voor een aanbeveling van de Raad te doen in alle gevallen waarin in de Verdragen is bepaald dat hij handelingen op voorstel van de Europese Commissie vaststelt.¹⁶ Ook kan de Europese Commissie zelf aanbevelingen vaststellen.¹⁷ Over dergelijke (voorstellen voor) aanbevelingen worden in de regel BNC-fiches opgesteld. De Europese Commissie (of, indien de voorgenomen overeenkomst uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, de hoge vertegenwoordiger van de EU voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid) doet daarnaast aanbevelingen aan de Raad voor de vaststelling van een Raadsbesluit waarbij machtiging wordt gegeven om onderhandelingen over een verdrag te openen en om de onderhandelaar namens de EU aan te wijzen.¹⁸ Voor zover dergelijke aanbevelingen van de Europese Commissie openbaar zijn, worden hierover BNC-fiches opgesteld.

Uitgangspunt is dat BNC-fiches worden opgesteld over alle mededelingen en aanbevelingen waarin nieuw beleid of nieuwe wetgeving wordt aangekondigd. Niet voor alle mededelingen en aanbevelingen hoeft echter een beoordeling opgesteld te worden. Op verzoek van de minister wiens beleidsterrein het betreft, kan de Minister van Buitenlandse Zaken oordelen dat de mededeling of (het voorstel voor een) aanbeveling geen aanleiding geeft tot het verzenden van een beoordeling. De leden van de BNC worden betrokken bij de afweging om van het opstellen van een BNC-fiche af te zien. Redenen om geen BNC-fiche op te stellen kunnen bijvoorbeeld zijn dat het gaat om een mededeling waarin enkel een overzicht wordt gegeven van reeds bestaand beleid zonder dat nieuw beleid wordt aangekondigd, om standaardrapportages (bijvoorbeeld jaarrapporten, voortgangsrapportages of evaluaties), om interpretatieve mededelingen waarin de Europese Commissie aangeeft hoe de Europese Commissie omgaat met bepaalde vraagstukken of om niet-openbare aanbevelingen aan de Raad voor de vaststelling van onderhandelingsmandaten. Mocht één van beide Kamers der Staten-Generaal desalniettemin aangeven een beoordeling te willen ontvangen, dan zal de beoordeling alsnog worden verzonden.

Tweede lid

In het tweede lid staan de onderdelen opgesomd die in ieder geval in de beoordeling moeten worden opgenomen, voor zover deze onderdelen voor het concrete voorstel van een aanbeveling of mededeling van toepassing zijn.

Deze opsomming sluit grotendeels aan bij de opsomming voor de beoordeling van ontwerpen van EU-wetgevingshandelingen uit artikel 2, tweede lid. In een aantal opzichten verschillen de twee

¹⁴ Artikel 288 van het VWEU.

¹⁵ Artikel 1 van Protocol 1 bij de Verdragen.

¹⁶ Artikel 292 van het VWEU. In enkele gevallen is de bevoegdheid om voor de Raad op voorstel van de Commissie aanbevelingen vast te stellen in een specifiek artikel opgenomen. Zie bijvoorbeeld artikel 164, vierde lid van het VWEU, artikel 165, vierde lid van het VWEU, artikel 167, vijfde lid van het VWEU en artikel 168, zesde lid van het VWEU.

¹⁷ Artikel 292 van het VWEU.

¹⁸ Artikel 218, derde lid van het VWEU.

opsommingen van elkaar. Zo bevat de beoordeling van een mededeling of een (voorstel voor een) aanbeveling, in tegenstelling tot die van een ontwerp van een wetgevingshandeling, niet een beschrijving van de juridische implicaties, van de implicaties voor de uitvoering en handhaving en van de implicaties voor ontwikkelingslanden. Daarnaast wordt in de beoordeling van een mededeling of een (voorstel voor een) aanbeveling geen *oordeel* gegeven over de bevoegdheid van de EU en de subsidiariteit en evenredigheid, maar een *grondhouding* ten aanzien van deze onderwerpen. Deze verschillen vloeien voort uit het gegeven dat (voorstellen voor) aanbevelingen en mededelingen niet-wetgevende instrumenten zijn.

Derde lid

Bij de aanneming van Raadsconclusies over een mededeling kan het tijdschema van het betreffende besluitvormingsproces van de EU aanleiding geven tot spoed. Net als bij de beoordelingen van een ontwerp van een wetgevingshandeling, zal ook in deze gevallen een verkorte kabinetsappreciatie worden gestuurd opdat de Staten-Generaal tijdig worden geïnformeerd. De regering zorgt ervoor dat in deze spoedgevallen in ieder geval de kern van de beoordeling in de kabinetsappreciatie wordt opgenomen. Deze kern bestaat uit de in onderdeel a tot en met e genoemde onderdelen. Deze kabinetsappreciatie zal worden opgenomen in reguliere stukken, zoals bijvoorbeeld in een geannoteerde agenda voor een aanstaande Raad of in een aparte Kamerbrief, om de beoogde verzendtermijn te halen (zie ook de toelichting bij artikel 5, tweede lid).

Artikel 5. Streeftermijn verzending van de beoordeling

Eerste lid

De hoofdregel is dat de beoordeling binnen een streeftermijn van zes weken aan de Staten-Generaal wordt verzonden nadat de mededeling of (het voorstel voor een) aanbeveling is gepresenteerd. In paragraaf 2.2 van het algemeen deel van deze toelichting is uitgelegd waarom deze regel een streeftermijn bevat. Voor wat betreft de streeftermijn is vanwege de uniformiteit aangesloten bij de streeftermijn die geldt voor beoordelingen van wetgevende voorstellen (zie de toelichting op artikel 3, eerste lid).

Als de streeftermijn van zes weken vanwege bijvoorbeeld de bijzondere complexiteit van de mededeling of (het voorstel voor een) aanbeveling niet haalbaar blijkt, dan stelt de minister wiens beleidsterrein het betreft de Staten-Generaal schriftelijk in kennis van de (dreigende) overschrijding van de streeftermijn.

Tweede lid

Bij artikel 4, derde lid, is toegelicht dat de Staten-Generaal middels een verkorte kabinetsappreciatie geïnformeerd kunnen worden indien het tijdschema van het betreffende besluitvormingsproces van de EU aanleiding geeft tot spoed. In dergelijke gevallen ontvangen de Staten-Generaal de verkorte kabinetsappreciatie uiterlijk voorafgaand aan de dag van het betreffende besluitvormingsmoment van de EU.

§ 2.3 Geannoteerde agenda's en verslagen

Artikel 6. Inhoud geannoteerde agenda

Eerste lid

Artikel 6, eerste lid, regelt de verzending van een geannoteerde agenda van een formele of informele bijeenkomst van de Europese Raad, een formele of informele bijeenkomst van de Raad, of een bijeenkomst van de Eurogroep, aan de Staten-Generaal. Op basis van de geannoteerde agenda kan de voorgenomen kabinetsinzet voor de betreffende bijeenkomst voorafgaand aan die bijeenkomst met de Staten-Generaal besproken worden indien de Staten-Generaal dat wenst.

Tweede lid

In het tweede lid staan de onderdelen opgesomd die in ieder geval in de geannoteerde agenda moeten worden opgenomen, voor zover deze onderdelen voor de concrete bijeenkomst van toepassing zijn. De onderdelen die nadere toelichting behoeven worden hieronder toegelicht.

Bij de inschatting van het Europese krachtenveld gaat het om een inschatting van het krachtenveld binnen de (Europese) Raad en, indien relevant, binnen het Europees Parlement. Bij het krachtenveld binnen de Raad kan bijvoorbeeld worden gedacht aan of Nederland zich ten aanzien van een agendapunt in een meerderheid of (blokkerende) minderheid van lidstaten bevindt, daarbij rekening houdend met de vertrouwelijkheid van specifieke lidstaatposities. Een inschatting van het krachtenveld binnen het Europees Parlement kan relevant zijn wanneer het agendapunt een ontwerp van een EU-wetgevingshandeling betreft dat wordt vastgesteld volgens de gewone besluitvormingsprocedure¹⁹ waarin het Europees Parlement, naast de Raad, optreedt als medewetgever.

Bij de beschrijving van de wijze waarop de standpuntbepaling in het Europees Parlement tot stand komt, wordt gedoeld op een feitelijk overzicht van welke commissie in het Europees Parlement betrokken is, wanneer die commissie een standpunt inneemt en wanneer de plenaire stemmingen zijn voorzien. Ook beschreven kan worden wat het standpunt van het Europees Parlement betekent voor het standpunt van de Raad, en in het bijzonder voor de onderhandelingsinzet van Nederland. Voorts geldt dat als in het Europees Parlement een standpunt is ingenomen, dit standpunt daarna wordt opgenomen in de geannoteerde agenda voor elke vakraad waar dat ontwerp van een wetgevingshandeling is geagendeerd.

Bij de verwijzing naar de documentnummers van de onderhandelingsdocumenten gaat het om de vindplaats van die documenten in het Delegates Portal, in geannoteerde agenda's en in andere brieven aan de Kamers.

Bij de vermelding of de verantwoordelijke bewindspersoon verhinderd is tijdens de betreffende bijeenkomst geldt dat dit alleen in de geannoteerde agenda hoeft te worden opgenomen in gevallen waarin de verantwoordelijke bewindspersoon inderdaad verhinderd is.

Derde lid

Als zich na het verzenden van de geannoteerde agenda wezenlijke veranderingen van de agenda voordoen, informeert de minister die het aangaat de Staten-Generaal over deze wezenlijke veranderingen. Onder 'wezenlijke veranderingen' wordt bijvoorbeeld verstaan wezenlijke veranderingen in het krachtenveld waardoor er bijvoorbeeld geen blokkerende minderheid in de Raad meer is voor een bepaald voorstel. Daarnaast kunnen er bijvoorbeeld majeure en urgente ontwikkelingen zijn die op het laatste moment geagendeerd worden voor een (Europese) Raad.

Vierde lid

Indien op een formele bijeenkomst van de Raad een agendapunt over een EU-wetgevingshandeling als hamerstuk op de agenda staat vermeld en de minister die het aangaat oordeelt dat de Staten-Generaal daarover voorafgaand aan die bijeenkomst geïnformeerd behoort te worden, informeert hij de Staten-Generaal over dat agendapunt. Meestal zullen dit agendapunten zijn die weliswaar als A-punt (hamerstuk) op de agenda staan vermeld, maar die politiek controversieel kunnen zijn. Indien er ruimte is om de Staten-Generaal schriftelijk te informeren ligt de verantwoordelijkheid hiervoor in beginsel bij de eerstverantwoordelijke minister op het dossier. In geval die ruimte er niet is, ligt het voor de hand dat de eerstverantwoordelijke minister voor de raadsformatie de Staten-Generaal hier (mondeling) over informeert.

Vijfde lid

De informatie die op grond van het derde en vierde lid van dit artikel aan de Staten-Generaal wordt verstrekt, kan zowel mondeling als schriftelijk worden verstrekt.

Artikel 7. Inhoud verslag

Eerste en tweede lid

Na afloop van een bijeenkomst van een (Europese) Raad zendt de minister die het aangaat een verslag van die bijeenkomst aan de Staten-Generaal. In dat verslag worden de besproken agendapunten beschreven en geduid en wordt ingegaan op de uitkomst van onderhandelingen

¹⁹ De artikelen 289, eerste lid, en 294 van het VWEU.

over door de Staten-Generaal aangemerkte prioritaire EU-dossiers. Voor dit laatste element wordt een appreciatie opgenomen van het bereikte akkoord, welke tevens wordt afgezet tegen de Nederlandse inzet op de belangrijkste punten.

Artikel 8. Streeftermijn verzending van de geannoteerde agenda en verslag

Eerste lid

De hoofdregel is dat de geannoteerde agenda binnen een streeftermijn van ten minste een week voorafgaand aan de dag van de bijeenkomst aan de Staten-Generaal wordt verzonden. In paragraaf 2.2 van het algemeen deel van deze toelichting is uitgelegd waarom deze regel een streeftermijn bevat.

Als de streeftermijn niet haalbaar dan wel niet wenselijk is, bijvoorbeeld vanwege het nog niet beschikbaar zijn van een agenda en vergaderdocumenten van een informele Raadsbijeenkomst of omdat het een ingelaste Raadsbijeenkomst betreft vanwege spoedeisendheid van hetgeen wordt besproken, dan overlegt de minister die het aangaat met de Staten-Generaal over een nieuwe termijn. In de praktijk kan dit betekenen dat het overleg plaatsvindt tussen ambtenaren van het betreffende ministerie en medewerkers van de respectievelijke Kamers. Het overleg vond voor de inwerkingtreding van dit besluit in de praktijk doorgaans plaats tussen de parlementaire contactpersonen van ministeries en de griffie van Tweede dan wel Eerste Kamer. De verwachting is dat deze praktijk wordt voortgezet, met dien verstande dat de Kamers vanzelfsprekend zelf gaan over wie namens hen optreedt.

Tweede lid

Het verslag van de bijeenkomst wordt verzonden binnen een streeftermijn van vier weken, maar uiterlijk de dag voorafgaand aan het voorbereidende overleg voor de eerstvolgende reguliere bijeenkomst. Voor bijeenkomsten van de Raad is dit de eerstvolgende reguliere bijeenkomst van de desbetreffende Raadsformatie. Met deze streeftermijn is beoogd om de Staten-Generaal voldoende voorbereidingstijd te geven voor de volgende (Europese) Raadsbijeenkomst.

§ 2.4 Publiek toegankelijke consultaties en non-papers

Artikel 9. Publiek toegankelijke consultaties

Eerste lid

Consultaties zijn voor de Europese Commissie een manier om op een informele wijze informatie, visies en ideeën over een bepaald onderwerp te verzamelen. Een consultatie is een document dat wordt gepubliceerd door de Europese Commissie, meestal als eerste stap in een procedure waarbij het voornemen is om op termijn wet- of regelgeving tot stand te brengen. Deze consultaties verschijnen vaak in de vorm van een online vragenlijst of als een consultatieve mededeling en bevatten algemene vragen over een bepaald onderwerp, waarbij burgers, bedrijven, organisaties en overheden uitgenodigd worden te reageren.

Wanneer een consultatie publiek toegankelijk is, wordt deze als zodanig gepubliceerd op de website van de Europese Commissie.²⁰ Artikel 9, eerste lid, regelt dat de minister die het aangaat een afschrift van de reactie, al dan niet in gebundelde vorm bij de periodieke overzichten van de EU-wetgevingshandelingen (artikel 11), op deze publiek toegankelijke consultaties aan de Staten-Generaal zendt.

Tweede lid

Een specifieke vorm van consultaties zijn consultaties van groenboeken en witboeken. Met een groenboek wil de Europese Commissie nagaan hoe bepaalde ideeën worden ontvangen bij lidstaten van de EU en in hoeverre deze uitvoerbaar zijn. Een witboek is concreter dan een groenboek en bevat vaak een voorstel voor een wettekst met een algemene en een artikelsgewijze toelichting. Gelet op de aard van deze vorm van consultaties, worden de concepten van kabinetsreacties op groenboeken en witboeken voorgelegd bij de Staten-Generaal om de Staten-Generaal daarmee in staat te stellen daar commentaar op te leveren. Dit gebeurt met een streeftermijn van dertig

²⁰ Zie http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_nl.html.

dagen voorafgaand aan de datum waarop de Europese Commissie een reactie van de lidstaten van de EU wenst te ontvangen. Op grond van het eerste lid wordt ook de definitieve reactie op een groenboek of een witboek aan de Staten-Generaal verzonden.

Artikel 10. Non-papers

Artikel 10 ziet op het verzenden van non-paper die Nederland (mede) heeft opgesteld en die (mede) door Nederland ondertekend zijn. Non-papers zijn informele diplomatieke documenten die zijn gericht op beleidsbeïnvloeding en door een of meerdere EU-(lid)staten zijn opgesteld. Wanneer de regering, al dan niet in gezamenlijkheid met de regering van andere EU-lidstaten, een non-paper opstelt, is dit altijd ter bevordering van het beleid van het kabinet. Met een non-paper kan de regering bijvoorbeeld de Nederlandse positie ten aanzien van een beleidsonderwerp verduidelijken, of inbreng leveren in beleidsvormende processen van bijvoorbeeld de Europese Commissie.

Non-papers die Nederland (mede) heeft opgesteld en die (mede) door Nederland zijn ondertekend, worden aan de Staten-Generaal verzonden. Deze verzending dient te geschieden nadat het non-paper is ondertekend, zodra het is gedeeld binnen de desbetreffende diplomatieke kanalen, en uiterlijk op het moment dat het non-paper wordt gepubliceerd.

Artikel 10 schrijft voor dat van verzending aan de Staten-Generaal wordt afgezien indien het belang van de staat zich daartegen verzet. Openbaarmaking van bepaalde non-papers kan de Nederlandse effectieve belangenbehartiging in de EU schaden. Ook kan de openbaarmaking van bepaalde non-papers de bilaterale verhoudingen met mede-opstellende (lid)staten van het non-paper schaden. Daarnaast kan zich de situatie voordoen dat het non-paper informatie bevat die de veiligheid van de staat kan schaden. Niet uitgesloten kan worden dat ook andere aspecten een reden kunnen vormen om een non-paper 'in het belang van de staat' niet openbaar te maken door het non-paper aan de Staten-Generaal te verzenden. Waar mogelijk informeren de verantwoordelijke minister(s) de Staten-Generaal in deze gevallen wel over de inhoud van het non-paper, zo nodig vertrouwelijk.

§ 2.5 Periodieke overzichten

Artikel 11. Overzicht onderhandelingen EU-wetgevingshandelingen

Eerste en tweede lid

Artikel 11 regelt dat de ministers die het aangaat elk kwartaal aan de Staten-Generaal een overzicht zenden van de stand van zaken van de onderhandelingen over ontwerpen van wetgevingshandelingen als bedoeld in artikel 2 bij Protocol 1 bij de EU-verdragen. Deze overzichten worden per departement opgesteld en kunnen namens één of meerdere bewindspersonen van dat departement worden verzonden.

In het tweede lid staan de onderdelen opgesomd die in ieder geval in het overzicht moeten worden opgenomen. Bij de opgave van het stadium waarin de totstandkomingsprocedure van het ontwerp van de EU-wetgevingshandeling zich bevindt, kan aan verschillende stadia worden gedacht. De meest voorkomende stadia zijn dat de onderhandelingen in de Raadswerkgroep gaande zijn, dat de Raad een algemene oriëntatie heeft bereikt, dat het ontwerp van de EU-wetgevingshandeling zich in de triloofase bevindt met onderhandelingen tussen de Europese Commissie, de Raad en het Europees Parlement en tot slot dat de onderhandelingen in de triloofase zijn afgerond en het ontwerp zich in de afrondende procedurele fase bevindt.

Artikel 12. Overzicht implementatie EU-richtlijnen

Eerste en tweede lid

Artikel 12 regelt dat de Minister van Buitenlandse Zaken elk kwartaal een overzicht van de voortgang van de implementatie van EU-richtlijnen in nationaal recht aan de Staten-Generaal zendt. In dit overzicht wordt per departement aangegeven welke EU-richtlijnen door dat departement worden geïmplementeerd, wat van elke EU-richtlijn de uiterste implementatiedatum is en wat de voortgang van de status van de implementatie is. De Minister van Buitenlandse Zaken zendt dit overzicht samen met het overzicht, bedoeld in artikel 13, aan de Staten-Generaal.

In het tweede lid staan de onderdelen opgesomd die in ieder geval in het overzicht moeten worden opgenomen.

Artikel 13. Overzicht inbreukprocedures

Eerste en tweede lid

Artikel 13 regelt dat de Minister van Buitenlandse Zaken elk kwartaal een overzicht van inbreukprocedures tegen het Koninkrijk der Nederlanden²¹ aan de Staten-Generaal zendt. Dit betreft een opsomming van de ingebrekestellingsprocedures die de Europese Commissie tegen Nederland is gestart op grond van artikel 258 van het VWEU als gevolg van niet-tijdige implementatie, vermeende incorrecte implementatie of anderszins vermeende schendingen van EU-recht. Daarnaast worden in dit overzicht ook de procedures op grond van artikel 259 van het VWEU opgenomen. Dit zijn klachten van een lidstaat tegen een andere lidstaat over het niet nakomen van krachtens de EU-verdragen op hem rustende verplichtingen. Artikel 259 VWEU-procedures komen zelden voor. De Minister van Buitenlandse Zaken zendt dit overzicht samen met het overzicht, bedoeld in artikel 12, aan de Staten-Generaal.

In het tweede lid staan de onderdelen opgesomd die in ieder geval in het overzicht moeten worden opgenomen. Bij de eventuele opgave van het stadium waarin de inbreukprocedure zich bevindt, gaat het, voor zover van toepassing, om de datum waarop het met redenen omkleed advies van de Europese Commissie is uitgebracht en om de datum waarop het Hof van Justitie van de Europese Unie uitspraak heeft gedaan in de zaak die de Europese Commissie (op eigen initiatief dan wel naar aanleiding van een klacht van een lidstaat van de Europese Unie) of een lidstaat aanhangig heeft gemaakt.

Artikel 14. Overzicht internationale overeenkomsten gemeenschappelijke handelspolitiek

Huidige praktijk is dat het kabinet elk jaar aan de Tweede Kamer een overzicht toezendt van EU-handelsakkoorden die nog niet definitief in werking zijn getreden en handelsakkoorden waarbij de betrokken partijen al wel de intentie kenbaar hebben gemaakt om een handelsakkoord te verkennen. Met artikel 14 wordt deze huidige praktijk vastgelegd, met dien verstande dat het artikel regelt dat het overzicht voortaan aan beide Kamers wordt verzonden.

Artikel 15. Overzicht Hofzaken

Artikel 15 regelt dat de Minister van Buitenlandse Zaken jaarlijks een overzicht van de Nederlandse procesvertegenwoordiging bij het Hof van Justitie van de EU aan de Staten-Generaal zendt. Dit geeft inzage in de inbreng van de Nederlandse regering in zaken die dat jaar door de Europese hoven²² zijn afgedaan en waarin Nederland heeft deelgenomen.

§ 2.6 Streeftermijnen en vorm

Artikel 16. Opschorting van streeftermijnen

In de informatie-afspraken zoals die golden tussen de Tweede Kamer en de regering tot de inwerkingtreding van dit besluit, was vastgelegd dat de termijn voor de toezending van BNC-fiches wordt opgeschort gedurende het zomer- en kerstreces van de EU-instellingen. Dit houdt verband met afspraken op Europees niveau over recesperiodes en betreft het zomerreces van 1 tot en met 31 augustus en het kerstreces van 20 december tot en met 10 januari. De EU-recesperiodes zijn niet vastgelegd in EU-wetgeving, maar vloeien voort uit afspraken die gemaakt zijn tussen de Europese Commissie en het Europees Parlement. Als de EU-recesperiodes veranderen, worden de Staten-Generaal daarover schriftelijk geïnformeerd. Deze op Europees niveau vastgelegde recesperiodes hebben een opschortende werking voor de termijn die geldt voor het uitbrengen van een advies over een subsidiariteitstoets²³. Met artikel 16 wordt deze praktijk vastgelegd voor de verzending van beoordelingen van wetgevingshandelingen (artikel 3) en beoordelingen van aanbevelingen en mededelingen (artikel 5). Voor de streeftermijn van de verzending van de overige EU-informatie, zoals die van de geannoteerde agenda en het verslag van (Europese)

²¹ Artikelen 258 en 259 van het VWEU.

²² Het Hof van Justitie van de Europese Unie, het EU-Gerecht en het Hof van de Europese Vrijhandelsassociatie.

²³ Kamerstukken II 2018/19, 22112, nr. 2818.

Raadsbijeenkomsten (artikel 8), geldt de opschortende werking niet omdat deze EU-informatie geen verband houdt met de termijn voor het uitbrengen van een advies over een subsidiariteitstoets.

De recesperioden van de Staten-Generaal hebben geen opschortende werking voor de toezending van de BNC-fiches, omdat de nationale recesperioden geen opschortende werking hebben voor de termijn voor het uitbrengen van een advies over een subsidiariteitstoets.

Hoofdstuk 3. Bevordering van de werking van de EU-informatievoorziening

Artikel 17. Periodieke evaluatie

Eerste lid

Op grond van artikel 11, eerste lid, van de wet wordt de wet binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet geëvalueerd. Na die eerste evaluatie zal elke acht jaar een nieuwe evaluatie worden opgesteld, tenzij de Minister van Buitenlandse Zaken na overleg met de Staten-Generaal vaststelt dat een periodieke evaluatie niet nodig is.

Tweede lid

Het verslag, bedoeld in artikel 11, tweede lid, van de wet, bevat een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de bijdrage van de wet aan de volledigheid en tijdigheid van de EU-informatievoorziening met het oog op een effectieve invulling van de controlerende taak en eigenstandige rol van de Staten-Generaal bij EU-besluitvorming.

Hoofdstuk 8 van de memorie van toelichting bij de wet bevat nadere informatie over de opzet en insteek van de evaluatie van de wet.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 18. Inwerkingtreding

De inwerkingtreding van dit besluit vindt plaats bij koninklijk besluit. De vaste verandermomenten worden daarbij in acht genomen. Er is geen noodzaak tot het treffen van overgangsrecht.

De Minister van Buitenlandse Zaken,